

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

4 mei 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de standpunten inzake de Europese kaderrichtlijn water

Vraag om uitleg van de heer Bruno Tobback tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het standpunt van de Vlaamse regering in het kader van de totstandkoming van de Europese kaderrichtlijn water

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de inzameling en verwerking van loodstartaccu's

Vraag om uitleg van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het Zoniënwoud

Vraag om uitleg van de heer Marc van den Abeelen tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de vereenvoudigingen in de afwikkeling van de MER-procedure

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 4 mei 2000

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.10 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de standpunten inzake de Europese kaderrichtlijn water

Vraag om uitleg van de heer Bruno Tobbac tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het standpunt van de Vlaamse regering in het kader van de totstandkoming van de Europese kaderrichtlijn water

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Malcorps tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de standpunten inzake de Europese kaderrichtlijn water en van de heer Tobbac tot minister Dua, over het standpunt van de Vlaamse regering inzake de Europese kaderrichtlijn water.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, op Europees niveau loopt op dit ogenblik de verzoeningsprocedure over de belangrijke kaderrichtlijn water. In feite gaat het om een richtlijn die concrete invulling wil geven aan het begrip ecologische waterkwaliteit. Ze wil op Europees vlak gestalte geven aan een integraal waterbeleid, zoals wij dat binnenkort ook op Vlaams niveau gaan doen.

De Europese ministers moeten zich nu beraden over de amendementen die goedgekeurd werden door het Europees Parlement. Ze houden op verschillende punten een versterking in van de ecologische doelstellingen van de tekst van de richtlijn die door de Europese Commissie wordt voorgesteld. Vooral de strakkere timing die het Europees

Parlement voorstelt, is van belang, zo niet zal het in het beste geval nog meer dan dertig jaar duren alvorens de milieudoelstellingen ooit bereikt worden.

Eveneens belangrijk is dat het Europees Parlement, in het verlengde van de mooie principes van wereldwaterdagen, vertrekt van het water als erfgoed van de mensheid. Men knoopt aan bij de internationale engagementen die België mee aanging. Tegen 2020, dus binnen één generatie, wil men voor de lozing in oppervlaktewater van gevaarlijke stoffen en zogenaamde POP's – persistente organische pollutanten – tot een nullozing komen. Gevaarlijke stoffen, de zogenaamde lijst 1- en lijst 2-stoffen die bijzonder giftig persistent of bio-accumuleerbaar zijn, moeten volgens de Ospar-conventie ter bescherming van de Atlantische kust en de Noordzee geëlimineerd worden. Hier geldt eveneens een bijzondere aandacht voor stoffen met een hormoonverstorende werking. België heeft de systematische eliminatie van deze gevaarlijke stoffen mee goedgekeurd door het ondertekenen en ratificeren van de Ospar-conventie.

Deze eliminatieverplichting zit in feite ook vervat in de bestaande Europese richtlijnen, de oppervlaktewaterrichtlijn 76/464 en de bestaande grondwaterrichtlijn 80/68. Met de nieuwe kaderrichtlijn water zou, althans in de visie van de ministerraad, het aantal geïsoleerde stoffen fors in aantal verminderd worden. De verplichte eliminatie zou eerder omgevormd worden tot een streven naar milieukwaliteitsnormen voor het oppervlaktewater. Men noemt dit een goede chemische staat van het grondwater wat veel vager en minder concreet is. Terecht wordt in één van de amendementen van het Europees Parlement de band gelegd tussen de kwaliteit van het grondwater en de kwaliteit van het drinkwater, zoals bepaald in de drinkwaterrichtlijn 98/83. Waar milieudoelstellingen bepaald worden in de kaderrichtlijn moet het mijns inziens om wettelijke en bindende normen gaan. Het voor-

Malcorps

komen van een verdere achteruitgang van de waterkwaliteit en de verbetering van de waterkwaliteit door de vervuiling progressief te elimineren, moeten wettelijk bindend worden gemaakt.

Ten slotte zou ook voor het waterbeleid het principe 'de vervuiler betaalt' onverkort moeten worden gehanteerd. De prijs van water moet tegen 2010 gericht zijn op duurzaam watergebruik. In de aanloop van de besprekingen in het Europees Parlement riepen ambtenaren van onze administratie de Europese parlementsleden bijeen om te pleiten tegen een verstrakking in meer ecologische zin en voor het handhaven van de tekst van de Europese Commissie. Dit wekte enige verwondering.

Nu ligt de bal in het kamp van de regeringen en van de milieuministers en dus ook van u, mevrouw de minister. Bijgevolg vraag ik in welke mate u de amendementen, die werden goedgekeurd door het Europees Parlement, zal verdedigen op de Europese ministerraad? Welke verdere afspraken zullen er met de administratie gemaakt worden over de werking?

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik zal niet het hele verhaal herhalen over het tot stand komen van de richtlijnen en de verzoeningsprocedure aangezien onze vraag vrij gelijkaardig is. Ik kan mij grotendeels aansluiten bij de heer Malcorps.

In hoeverre zullen de Vlaamse en Belgische regering de amendementen van het Europees Parlement op de ontwerprichtlijn steunen? In de eerste plaats betreft dit de amendementen die strekken tot een degelijke omzetting van de Oskar-doelstellingen in de kaderrichtlijn en de amendementen die handelen over het invullen van ontbrekende gegevens over de intrinsieke eigenschappen en potentiële gevaren van gebruikte stoffen.

Ik wil kort nog even de bescherming van het grondwater aanhalen en in het bijzonder de verplichting om indirect een diffuse input van gevaarlijke stoffen in grondwater te voorkomen. Dit is bijzonder belangrijk gezien onze eigen situatie en geschiedenis op het vlak van grondwater. Het is belangrijk te weten wat er zal gebeuren met de kaderrichtlijn, maar ook met het eigen beleid.

Dit geldt eveneens voor het operationeel maken van de beheersplannen voor het stroomgebied en de maatregelenprogramma's. Dit sluit toch in grote

mate aan bij onze eigen discussie over het integraal waterbeheer. Mijns inziens is het antwoord op die vraag ook relevant voor wat we in Vlaanderen zelf de volgende jaren wensen te doen. Voor de rest sluit ik aan bij de vragen van de heer Malcorps.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, eerst wil ik situeren op welke manier de onderhandelingen gevoerd werden. Het standpunt van België over dergelijke materies wordt bepaald door de stuurgroep Water van het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid, de CCIM. De stuurgroep heeft inderdaad de amendementen van het Europees Parlement op de ontwerpaanbeveling onderzocht en geëvalueerd. Zeker nu komt men zeer regelmatig samen om te proberen tot een standpunt of wijziging van standpunt te komen. Ik zal eerst antwoorden op de opmerkingen van de heer Malcorps over de relatie tussen de administratie en de Europese parlementsleden.

Op 9 februari 2000 heeft de permanente vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie, in overleg met de stuurgroep Water, de Belgische europarlementsleden uitgenodigd voor een gesprek over die voorliggende amendementen. De bedoeling van die vergadering was het uitwisselen van informatie, het nagaan van de gang van zaken en het voeren van een open discussie over een aantal onderwerpen. Als uitgangspunt voor die besprekingen werd gebruikgemaakt van het toenmalig consensusstandpunt van de CCIM.

Ik was zelf op de hoogte van die vraag van de parlementsvertegenwoordiging. Ik wist dat de ambtenaren daarheen gingen om uitleg te geven. Het is trouwens een algemene vraag van de permanente vertegenwoordiging om de europarlementsleden wat meer informatie te geven, zeker over technische onderwerpen. Ik zal u het verslag van mijn ambtenaren geven aangezien ik er zelf niet bij was.

Blijkbaar had deze bijeenkomst een louter informatief karakter. Dat sluit ook aan bij de vragen van de europarlementsleden om informatie te verkrijgen om tot een goed onderbouwd standpunt te komen. Volgens de administratie is het zeker niet zo dat de ambtenaren zich zouden hebben uitgesproken tegen de verstrakking in ecologische zin. Naar aanleiding van wat hierover in de pers verscheen heb ik wel een afspraak gemaakt: als er door de diensten informatie wordt gegeven aan europarlementsleden, moet er een waarnemer van het politieke niveau aanwezig zijn. Op het moment dat de discussie politiek van aard wordt, dient hij

Dua

de discussie over te nemen of erop te wijzen dat het enkel een ambtelijk overleg betreft. Ik kan mij voorstellen dat iemand in zo een discussie al snel meer zegt dan wat normaal en wenselijk is. Daarom zullen we ervoor zorgen dat er een waarnemer van het kabinet aanwezig is als het nog gebeurt.

Op 16 februari werden de amendementen door het Europees Parlement goedgekeurd. Men heeft zich dan opnieuw over die amendementen gebogen. Er werd een Belgisch standpunt uitgewerkt. Het probleem is wel dat we altijd op federaal niveau – dus als België – een standpunt moeten innemen. In de CCIM moet men dus proberen om de standpunten van de drie gewesten met elkaar te verzoenen. Ook in deze materie wilde Vlaanderen op bepaalde punten verder gaan dan Wallonië. Het Brussels Gewest heeft zich niet in die discussie gemengd. Het is niet altijd gemakkelijk om tot een gezamenlijk standpunt te komen, maar als men daar niet in slaagt, moet België zich onthouden bij de besprekingen. Daarom heeft men geprobeerd om een compromis te bereiken. De inhoud van dat Belgisch compromis zal ik hier nu naar voren brengen.

Het zijn trouwens ook niet enkel de overige veertien lidstaten die de eindbeslissing zullen bepalen. In dit dossier heeft ook de Europese Commissie nog een stevige vinger in de pap. We zullen dus nog enigszins moeten afwachten wat er allemaal zal gebeuren.

De Raad heeft op 27 maart beslist om niet alle amendementen van het Europees Parlement te aanvaarden. Dit houdt in dat de verzoeningsprocedure wordt gestart. Als men geen overeenkomst bereikt, wordt de richtlijn gewoon verworpen. De richtlijn wordt dus enkel aangenomen als er een overeenkomst wordt bereikt.

Aangezien de Raad en het Europees Parlement het eens zijn over de grote lijnen, de doelstellingen en de principes van deze richtlijn – niettegenstaande het feit dat er nog enkele knelpunten overblijven inzake doelstellingen, timing, gevaarlijke stoffen en grondwater – is het duidelijk de wens van alle lidstaten om de kaderrichtlijn te doen slagen. Het is dus bijna zeker dat er een compromis zal worden gevonden binnen het conciliatiecomité. Men verwacht dat dit zal gebeuren tegen eind juni, dus onder Portugees voorzitterschap. Ik heb al gezegd dat Vlaanderen in verschillende zaken verder wilde gaan.

Ik zal nu een aantal concrete punten en vragen naar voren brengen. Het verdedigen van de oorspronkelijk bepaalde timing van zestien jaar wordt verantwoord vanuit de vaststelling dat het realiseren van de goede ecologische toestand voor alle oppervlaktewater en grondwater zeker bij ons nog een zeer belangrijke inspanning zal vragen. Het is dan ook belangrijk te werken aan het realiseren van deze doelstelling in plaats van via tal van uitzonderingsclausules te moeten verantwoorden waarom de doelstelling niet werd gerealiseerd. De optie was dus om te proberen iets te bereiken dat realistisch was. Men moet er ook rekening mee houden dat een kwaliteitsverbetering van het grondwater niet op korte termijn kan worden gerealiseerd omdat langetermijneffecten een zeer belangrijke rol spelen.

Er is een compromisvoorstel uitgewerkt waarbij de derde verlenging wordt geschrapt. De timing van zestien jaar zou na overleg tussen het Europees Parlement, de Raad en het voorzitterschap met enkele jaren worden ingekort. Die verkorting van de termijn is ook een standpunt dat door België zal worden verdedigd.

Er is dan nog die hele discussie over Ospar. Dergelijke verdragen moeten inderdaad integraal worden omgezet in interne wetgeving. Inzake het Ospar-verdrag moet worden vermeld dat ook de Europese Unie dit verdrag mee heeft ondertekend. Het is zo een deel van het communautair recht geworden en moet dus ook door alle communautaire instellingen worden gerespecteerd. De bepalingen in dit verdrag werden dan ook verder uitgewerkt in Europese richtlijnen die door de lidstaten in een eigen wetgeving moeten worden omgezet. De doelstelling om tegen 2020 een einde te maken aan de lozingen, emissies en verliezen van gevaarlijke stoffen maakt deel uit van de Verklaring van Sintra. Daardoor valt het enigszins onder een andere bepaling dan die van het Ospar-verdrag zelf.

België komt tegemoet aan het verzoek van het Europees Parlement om de Ospar-strategie over te nemen in de kaderrichtlijn. Dit betekent dat België de filosofie van 'het streven naar een geleidelijke vermindering tot afwezigheid' – metingen beneden de detectielimiet – als ultieme doelstelling kan onderschrijven. Voor het bereiken van de goede ecologische toestand dienen echter minimaal de milieukwaliteitsnormen te worden gehaald. De engagementen die België is aangegaan met betrekking tot de vermindering van de lozingen van gevaarlijke stoffen kunnen worden opgenomen in de kaderrichtlijn water. Dat zal dus eerder onder de vorm van een engagement zijn.

Dua

Een van de problemen die er momenteel nog zijn tussen het parlement en de commissie heeft betrekking op artikel 16. Door het comité Leefmilieu werd een zeer interessant compromis uitgewerkt. De bedoeling is om binnen de lijst van prioritaire stoffen een selectie te maken van de stoffen waarvoor moet worden gestreefd naar een volledige uitfasering. Tot deze stoffen behoren in de eerste plaats de stoffen van Ospar, maar eventueel kunnen er ook nog andere prioritaire stoffen in worden opgenomen. Voor de overige stoffen dienen minimaal de milieukwaliteitsnormen te worden gehaald. Dit compromis krijgt de volle steun van België omdat men op die manier tot een goede ecologische toestand van alle oppervlaktewateren kan komen.

Er wordt voor geopteerd geen definitie van gevaarlijke stoffen op te nemen in de richtlijn, aangezien dit aanleiding geeft tot verwarring en interfereert met het gebruik van dit begrip in onder andere Ospar en de richtlijn Gevaarlijke Stoffen. Dit is nogal een technische zaak. In het Engels is er blijkbaar een verschil tussen 'dangerous substances' en 'hazardous substances'. In het Nederlands worden beide termen vertaald door 'gevaarlijke stoffen'. Om die reden is het dikwijls nogal moeilijk om precies te weten waarmee men te maken heeft. In de richtlijn worden de maatregelen gedefinieerd ten aanzien van de prioritaire stoffen enerzijds en de overige pollutanten anderzijds. Het niet opnemen van deze definitie hypothekeert in geen enkele zin het bereiken van de doelstelling, aangezien voor elke stof – prioritair of niet – die het bereiken van de goede ecologische toestand in het gedrang zou kunnen brengen, maatregelen moeten worden genomen.

België geeft er, zoals de meeste andere lidstaten, de voorkeur aan te werken met één lijst van prioritaire stoffen. De selectieprocedure is erop gericht de meest relevante en risicovolle stoffen af te bakenen. De prioriteitenlijst selecteert de stoffen met een belangrijk risico voor het aquatisch ecosysteem en voor de gezondheid van de mens via het aquatisch milieu. Gelet op de korte termijn voor het opstellen van de lijst van prioritaire stoffen, werd gebruikgemaakt van een op wetenschappelijke grondslagen berustende procedure. Deze ontwerp-lijst werd vervolgens door deskundigen van de lidstaten grondig bekeken. De industrie en ook andere betrokkenen werden geconsulteerd. Uiteindelijk heeft dit geleid tot het commissievoorstel voor een lijst van prioritaire stoffen.

De gevolgde procedure en de mogelijkheden tot herziening geven voldoende garanties voor het selecteren van de stoffen waarvoor actie op het niveau van het waterbeleid prioritair nodig is. Daarom acht men het niet nodig een afzonderlijke lijst van kandidaat-stoffen op te nemen aangezien dit reeds deel kan uitmaken van de kandidaat-stoffen binnen de procedure waarmee men is begonnen.

Grondwater moet inderdaad maximaal gevrijwaard blijven van schadelijke stoffen omdat vervuiling meestal onomkeerbaar is. Een streng beleid op het vlak van pesticiden en bemesting zal daar zeer belangrijk zijn. Zoals u weet, zijn dat nu al twee prioriteiten van het beleid. De kwaliteit van het grondwater moet – waar nodig en mogelijk – worden afgestemd op de drinkwaternormen. De drinkwaterrichtlijn is echter opgesteld vanuit de zeer specifieke doelstelling van de bescherming van de volksgezondheid. De keuze van de parameters gaat dan ook uit van deze doelstelling, waarbij rekening wordt gehouden met een totaal ander oogmerk. Men houdt bijvoorbeeld ook rekening met het feit dat dit water door leidingen moet. Men houdt ook rekening met binnenhuisinstallaties en behandelingsmethodes. De parameters voor drinkwater kunnen dus niet zomaar worden overgenomen voor het bepalen van de kwaliteit van oppervlaktewater.

Door het invoeren van de drinkwaternormen als algemene kwaliteitsnormen voor grondwater zou dus een verplichting worden opgelegd om meer dan vijftig parameters te meten, zodat men ook de trends vooraf kan bepalen. Naast het feit dat niet alle parameters relevant zijn, moet ook rekening worden gehouden met de natuurlijke omstandigheden, en meer bepaald met de geologische lagen waarin het grondwater zich bevindt en die de natuurlijke kwaliteit ervan beïnvloeden. Die kwaliteit beantwoordt niet altijd aan de normen voor drinkwater. Bijgevolg is niet alle grondwater van nature geschikt als drinkwater.

Ondertussen worden volop besprekingen gevoerd in het comité Leefmilieu van de Europese Raad. Blijkbaar wordt nu geopteerd voor een meer wetenschappelijke aanpak. Als antwoord op een vraag van het Europees Parlement zal waarschijnlijk een nieuw artikel worden ingevoerd waardoor het Europees Parlement en de Raad de bevoegdheid krijgen om specifieke maatregelen te nemen om grondwaterverontreiniging te voorkomen en te controleren. Er zullen criteria worden opgesteld om de goede chemische grondwatertoestand te beoordelen en ook criteria om het startpunt voor de trendomkering te bepalen. Ik vermoed dat het re-

Dua

conciliatiecomité van het Europees Parlement zich zal kunnen vinden in dit extra artikel.

Ik wil het nog even hebben over het principe 'de vervuiler betaalt'. De CCIM onderschrijft het algemene principe van kostenterugwinning per doelgroep, rekening houdend met het principe dat de vervuiler betaalt, en staat achter de invoer van stimuli voor een efficiënter watergebruik. Het invoeren van een prijzenbeleid voor waterdiensten als stimulans voor een duurzaam gebruik van de waterbronnen, en het principe 'de vervuiler betaalt', werden opgenomen in de compromistekst. De discussie ten gronde moet nog worden gevoerd. Daaruit zal blijken of de doelstellingen haalbaar zijn tegen 2010. België heeft gevraagd om een duidelijker omschrijving van wat er onder waterdiensten en watergebruik wordt verstaan. Ik vermoed dat ook deze discussie goed zal aflopen.

Op het vlak van de milieudoelstellingen is België voorstander van het formuleren van een algemene doelstelling waarbij de lidstaten moeten streven naar het behalen ervan. De doelstelling zou dus worden verwoord als een streefdoel. De belangrijke meerwaarde van de richtlijn is de creatie van een juridisch kader voor het coördineren van maatregelprogramma's op stroomgebiedniveau. België gaat akkoord met de stand-stilldoelstelling. Deze doelstelling werd trouwens al opgenomen in het gemeenschappelijk standpunt van vorig jaar. België gaat ook akkoord met de voorgestelde opdeling van artikel 4 in subparagrafen. Ook dit staat verwoord in het compromisvoorstel. Het is vooral belangrijk dat op Europees niveau strengere normen worden bepaald. Daarbij is het noodzakelijk alle lidstaten op een lijn te krijgen.

Op het vlak van de radioactiviteit wil Europa een overlapping met de regelgeving van Euratom vermijden. Twee reglementeringen die dezelfde normen bepalen, kunnen immers niet naast elkaar bestaan. De aanvullende aspecten worden nu uitgezuiverd zodat ook bepalingen omtrent radioactiviteit in de richtlijnen kunnen worden opgenomen. Het comité Leefmilieu onderzoekt op welke wijze de integratie tot stand kan komen. Ook op dat vlak zitten we dus goed.

De tekst die ik kreeg van de ambtenaren, vormt het resultaat van de besprekingen tussen de drie gewesten. De komende dagen zal nog worden overlegd met de vertegenwoordigers van de CCIM. We zullen proberen om het Belgische standpunt nog wat aan te scherpen zodat we ons in een goede

positie bevinden bij het totstandkomen van de kaderrichtlijn.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mevrouw de minister, een nieuwe kaderrichtlijn is inderdaad noodzakelijk. We moeten er echter over waken dat die de doelstellingen uit de al bestaande richtlijnen niet ondergraaft. Hopelijk kunnen we met de nieuwe kaderrichtlijn een stap vooruit zetten op het vlak van het integraal waterbeleid op Europees niveau. We zullen deze richtlijn op Vlaams niveau moeten omzetten in een Vlaams decreet over integraal waterbeleid.

Ik begrijp de Belgische situatie : er moet worden onderhandeld opdat een compromis ontstaat. Dit is een nadeel. Toch mag dit er ons niet van weerhouden om op Vlaams niveau duidelijkheid te scheppen. We mogen het niet houden bij een vrijwillig engagement. Het gaat immers over de gevaarlijke stoffen die werden bepaald tijdens de Noordzeeconferentie. Het uitbannen van die gevaarlijke stoffen is van groot belang. Ze houden immers een groot risico in voor onze volksgezondheid en het leefmilieu. Ik denk daarbij ook aan de discussie over de hormonale verstoringen als gevolg van dergelijke stoffen. We moeten duidelijkheid scheppen en onszelf een verplichting opleggen. Dat kan in een nieuw milieubeleidsplan. In het huidige MINA-plan 2 staan reeds een aantal strenge bepalingen. Bij de herziening ervan zouden we de verbintenis moeten aangaan om tegen 2020 zo veel mogelijk stoffen te bannen waarvan is bewezen dat ze gevaar inhouden.

Ik weet dat we al veel last hebben met de omzetting van bestaande richtlijnen. Misschien zijn de ambtenaren daardoor wat voorzichtiger geworden. Toch moeten we de lat hoog genoeg leggen. Het gaat immers over lange termijnen. Voor het principe 'de vervuiler betaalt' hebben we het over 2010, voor het bannen van de gevaarlijke stoffen over 2020. Ik herhaal dat we het niet mogen houden op een vrijblijvend engagement. We moeten onszelf verplichtingen opleggen.

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer de voorzitter, de volgende keer zou ik graag mijn vraag voor de heer Malcorps stellen. Ik kan immers niet veel toevoegen aan zijn opmerkingen. Ik heb nog twee kleine opmerkingen.

Tobback

Het Europees Parlement heeft het amendement over grondwater inderdaad op een ietwat ongelukkige wijze geformuleerd. Het gaat immers in de eerste plaats over bijkomende vervuiling veroorzaakt door menselijke activiteit. Het klopt dat we niet de normen voor drinkwater mogen hanteren, maar op zoek moeten gaan naar specifieke normen naargelang de natuurlijke situatie van het grondwater. We moeten er vooral voor zorgen dat de normen streng genoeg zijn. Deze vervuiling vormt immers de basis van veel problemen, niet enkel in Vlaanderen, maar ook elders. Ik pleit er dan ook voor dat België en Vlaanderen het voortouw nemen door de normen zo streng mogelijk te maken.

Inzake de radioactieve stoffen moeten we een onderscheid maken tussen de Euratomregeling die in de eerste plaats de veiligheid beoogt en de kaderrichtlijn waarin ook aandacht wordt besteed aan de milieukwaliteit. In die richtlijn kunnen en moeten we bijgevolg verder gaan dan in de Euratomregeling.

Ik sluit me aan bij de heer Malcorps. We bevinden ons in een moeilijke situatie. Mevrouw de minister, dat is natuurlijk niet uw schuld, maar is te wijten aan onze staatstructuur. Op het vlak van de milieurichtlijnen zijn we als het ware steeds aan het praten tegen een derde persoon ergens achter ons. We kunnen enkel hopen dat de boodschap goed wordt overgebracht.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de inzameling en verwerking van loodstartaccu's

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Malcorps tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de inzameling en verwerking van loodstartaccu's.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw de minister, afgedankte loodaccu's vormen een ernstige bedreiging voor het milieu en voor de gezondheid van mensen. Het is van

groot belang dat deze oude accu's apart worden ingezameld en op een veilige manier worden verwerkt.

De recyclage van lood en zwavelzuur uit oude accu's heeft in het buitenland al tot schandalen geleid. Berucht is het voorbeeld van het Franse loodbedrijf Métal Blanc in het dorpje Bourg-Fidèle gelegen in de Franse Ardennen, net over de Belgische grens. De ruime omgeving van de fabriek werd vergiftigd met loodstof. Het accuzuur werd zelfs gewoon in een zijrivier van de Maas geloosd. Ruim een kwart van de kinderen in het dorp vlakbij de fabriek lijdt aan loodvergiftiging. In de buurt van het fabrieksterrein mogen kinderen niet meer buiten spelen, kunnen boeren geen koeien meer laten grazen en mogen honden niet meer worden uitgelaten. Ook het eten van groenten uit moestuintjes werd verboden.

Na klachten van omwonenden die vreesden voor hun gezondheid, besliste een Franse rechter de verwerking van lood en de opslag van accu's bij het bedrijf voortaan te verbieden. Werknemers koelden hun woede hierover op de buurtbewoners door accu's met zuur in de voortuinen van de mensen te kieperen. Het zuur stroomde zelfs de huizen binnen. De mensen moesten, op aandringen van de brandweer, hun huizen te verlaten.

Gelukkig hebben we in ons land zulke toestanden nog niet meegemaakt. Toch was er vorig jaar enige commotie rond het recyclagebedrijf FMM in Anderlecht waar loodaccu's worden verwerkt. Rond de Anderlechtse fabriek werden bodemstalen genomen waarin tot 12 en zelfs tot 20 percent lood werd aangetroffen. Het monster met 20 percent lood werd genomen op de openbare weg, vlak voor de ingang van de fabriek. In de regionale pers werd het bedrijf verweten dat de filters niet op tijd werden vervangen en dat de waterzuivering niet werkte en bovendien te weinig capaciteit had.

In Nederland ontstond vorig jaar een klein schandaal over de export van oude loodaccu's naar onder meer Frankrijk en België omwille van de abominabele verwerkingsvoorwaarden in het buitenland. In Nederland werden alle oude accu's ingezameld, maar sinds de sluiting van de recyclagefabriek Bilton in Arnhem worden ze allemaal uitgevoerd naar het buitenland. Het zou jaarlijks gaan over 40.000 ton oude accu's. 83 percent daarvan zou in België terechtkomen, 16 percent in Frankrijk. Het Nederlandse ministerie van VROM verschuilt zich echter achter officiële exportvergunningen voor de nuttige toepassing van de oude ac-

Malcorps

cu's. Wat er in België of Frankrijk mee gebeurt, is niet zijn zaak.

Van de Nederlandse loodaccu's gaat 18.300 ton naar de loodfabriek Campine in Beerse. Zo'n 2.500 ton gaat naar het recyclagebedrijf FMM in het Brusselse Anderlecht. Daarnaast zijn er natuurlijk ook de loodaccu's die in ons eigen land worden afgedankt. Het Vlarea voorziet in een terugnameplicht. Uiterlijk in het jaar 2000 moet het inzamelpercentage van 95 percent zijn bereikt voor afgedankte accu's. Een recyclagepercentage werd enkel bepaald voor oude batterijen, niet voor oude accu's.

Mevrouw de minister, ik heb daarom de volgende concrete vragen. Ten eerste, in welke mate voldoet de sector reeds aan de doelstelling die is opgenomen in het Vlarea ? Wanneer komt er een milieubeleidsvereenkomst om de terugnameplicht voor oude accu's hard te maken ? Worden daarin ook recyclage- en preventiedoelstellingen opgenomen ?

Ten tweede, hebt u zicht op de wijze waarop afgedankte accu's tot nu toe in Vlaanderen werden ingezameld en verwerkt ? Worden daarbij de nodige voorzorgsmaatregelen aan de dag gelegd om verspreiding van loodstof vanuit de fabrieken, opslagplaatsen of door de vrachtwagens, tegen te gaan ? Weet men wat er gebeurt met het accuzuur ? Worden extra voorwaarden inzake preventie van schadelijke emissies opgelegd ?

Ten derde werd door de VMM vastgesteld dat het bedrijf Campine in Beerse verantwoordelijk is voor een grote hoeveelheid zware metalen in het oppervlaktewater. Hoe wordt dit opgevolgd ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal eerst wat algemene informatie geven. Loodstartaccu's zijn opgenomen in de lijst van gevaarlijke afvalstoffen van het Vlarea. Het beheer, de ophaling en de verwerking ervan worden aan speciale regels onderworpen die gelden voor gevaarlijke afvalstoffen. Nog overeenkomstig het Vlarea mogen afgedankte accu's, die zijn ontstaan bij het slopen van of bij herstellings- en onderhoudswerkzaamheden aan motorvoertuigen, motorvaartuigen, enzovoort, niet worden gestort of verbrand. Het Vlarea bepaalt eveneens dat loodaccu's zijn onderworpen aan de aanvaardingsplicht.

Daarenboven moeten overeenkomstig Vlarem II de batterijen die als afvalstof ontstaan in inrichtingen voor het opslaan en behandelen van voertuigwrakken, worden opgeslagen in een overdekte, ingekuipte, zuurbestendige en vloeistofdichte vloer. In de praktijk wordt gebruik gemaakt van zuurbestendige bakken in kunststof.

Inzake de regelgeving die van toepassing is op afgedankte loodaccu's moet ook nog EU-verordening 259/93 worden vermeld. Loodaccu's zijn opgenomen in de oranje lijst van die verordening. Daardoor zijn voor de grensoverschrijdende overbrenging van afvalaccu's vergunningen nodig van de betrokken bevoegde autoriteiten. Elke vracht moet aan hen worden voor- en nagemeld.

De belangrijkste stimulans om afgedankte accu's apart in te zamelen en af te geven aan een bedrijf dat het lood uit de batterijen recycleert, is de positieve marktwaarde van de accu's. Voor een loodaccu wordt gemiddeld nog 2 frank per kilogram betaald door de eindverwerker. Afgedankte loodaccu's komen daardoor niet terecht op stortplaatsen of in verbrandingsovens.

Mijnheer Malcorps, ik zal nu antwoord geven op uw concrete vragen. Het Vlarea bepaalt dat in het teken van de aanvaardingsplicht 95 percent van de accu's moet worden ingezameld. Deze norm kan door de positieve marktwaarde van de afvalstoffen probleemloos worden gehaald. Ondanks het feit dat in het Vlarea is bepaald dat aan de aanvaardingsplicht concreet uitvoering moet worden gegeven via een milieubeleidsvereenkomst of een afvalbeheersplan, is dat er nooit van gekomen. Ik heb de OVAM de opdracht gegeven om samen met de betrokken bedrijfsfederaties te werken aan een milieubeleidsvereenkomst. Een ontwerp van milieubeleidsvereenkomst met de sectoren die bij de aanvaardingsplicht zijn betrokken is ondertussen klaar. Met de federaties worden nu nog de laatste details afgehandeld. De goedkeuring van het ontwerp door zowel de federaties als door de Vlaamse regering wordt nog voor het einde van dit jaar verwacht.

Het ontwerp van MBO bevat een aantal nieuwe voorwaarden. Zo bepaalt het een recyclingpercentage van 75 percent voor de opgehaalde loodstartaccu's, en een percentage van nuttige toepassing van de opgehaalde loodstartaccu's van 85 percent tegen 1 januari 2004.

Daarnaast zijn een aantal preventieve bepalingen opgenomen. Zo wordt aan de invoerders een enga-

Dua

gement gevraagd om milieuvriendelijke loodstartaccu's te promoten.

U hebt er op gewezen dat in Vlaanderen geen fabrikanten van loodstartaccu's zijn gevestigd. Dat maakt het zo goed als onmogelijk om dwingende bepalingen op te leggen. Dat lukt zeker niet via een MBO, want die berust op een vrijwillige basis. Daarnaast wordt onderzocht in welke mate via de MBO een toegevoegde waarde kan worden gecreëerd op het vlak van de inperking van de risico's bij beheer, inzameling en verwerking.

Mijnheer Malcorps, u stelde ook een vraag over de opslag en verwerking van het accuzuur. Dankzij de specifieke regels voor de inzameling en het beheer hebben we een goed zicht op de wijze waarop de afgedankte accu's in Vlaanderen worden ingezameld en verwerkt. De betrokken bedrijven worden via sensibilisatieprogramma's, zoals het Presti-programma, aangemaand om afgedankte loodstartaccu's op een milieuverantwoorde manier te beheren en via het legale circuit af te voeren.

De erkende ophalers van afvalaccu's moeten zich houden aan een aantal speciale voorschriften die als bijzondere voorwaarde in hun erkenning zijn opgenomen. Het transport mag uitsluitend gebeuren met ADR-gekeurde vervoermiddelen en de batterijen moeten in zuurbestendige, lekdichte bakken worden vervoerd. Het risico van verspreiding van loodstof is bijgevolg heel klein.

In verband met het accuzuur werd tussen de OVAM en de verantwoordelijken van het enige Vlaamse bedrijf dat afgedankte loodaccu's recycleert, Campine te Beerse, overeengekomen dat uitsluitend batterijen worden aanvaard die nog zijn gevuld met accuzuur. Daardoor wordt bij de producenten van de afvalstoffen en bij de inzamelaars en ophalers de stimulans ontnomen om zich op een illegale manier van het accuzuur te ontdoen.

Er worden ook strenge regels opgelegd voor het verwerkingsproces. De milieuvergunning van Campine bevat bepalingen om emissies te voorkomen. Voor de loodstof zijn met name de emissiepunten van de loodhoogoven en de loodraffinage relevant. Het bedrijf beschikt tevens over een antimoonraffinage en een antimoonoxideproductie. De loodhoogoven is voorzien van een naverbrander. De afvalgassen worden snel afgekoeld om dioxinevorming te voorkomen. De gassen worden gezuiverd via een filterinstallatie. Uit de meetgegevens van

1997 blijkt dat het bedrijf een heel stuk onder de norm voor loodstofgehalte blijft.

De NV Campine heeft een milieuvergunningaanvraag ingediend bij de bestendige deputatie van de provincie Antwerpen. Het bedrijf vraagt een verhoging van de verwerkingscapaciteit. Naar aanleiding van de aanvraag werd een MER opgesteld voor de volledige inrichting. Op 2 augustus 1999 werd de aanvraag conform verklaard. Naar aanleiding van dit dossier heeft de afdeling milieuvergunningen strengere emissienormen en bijkomende maatregelen voor de beperking van de incidentiële emissies voorgesteld. De zaak is dus nog hangende.

U stelde ook een vraag over de oppervlaktewatervervuiling. In 1993 werd de lopende lozingsvergunning geactualiseerd. In 1994 en 1995 werd die vergunning nog eens aangepast. Men is zich dus bewust van het probleem. Men heeft in de loop der jaren de zaak aangescherpt. Er werd een fysico-chemische afvalwaterzuivering geïnstalleerd die vergund werd op 27 juni 1996. De waterzuivering is in gebruik sinds 1996. Het afvalwater dat van de loodrecuperatie komt, wordt fysico-chemisch gezuiverd. Het grootste gedeelte van het gezuiverd water wordt opnieuw gebruikt. Slechts bij extreem hoge regenval wordt afvalwater geloosd. Het effluent van de waterzuivering wordt geloosd in de diepteloop.

Uit een studie van het provinciaal instituut voor hygiëne blijkt dat de waterbodem van de diepteloop ernstig verontreinigd is door zware metalen. Deze verontreiniging is vooral onmiddellijk stroomafwaarts van Campine relevant waar een hoog lood- en antimoongehalte gemeten werd. Bovendien is uit deze studie gebleken dat de concentraties in het slib sinds 1994 wel beduidend verbeterd zijn door de sterke vermindering van de verontreinigingsgraad van het geloosde afvalwater na de ingebruikname van die waterzuiveringsinstallatie. Binnen de lopende vergunningaanvraag kan de provincie Antwerpen nagaan in hoeverre hier nog bijkomende maatregelen nodig zijn. Ik vermoed dat dit momenteel nog in het onderzoek wordt opgenomen.

In december 1998 was er een vergadering met vertegenwoordigers van het gemeentebestuur van Beerse, de NV Campine, de afdeling Milieuvergunning Antwerpen en het provinciaal instituut om de mogelijkheden te onderzoeken voor het ruimen van het verontreinigd slib in het kader van het saneringsproject voor het loodvlakkenstort van de NV Campine. Uiteraard is het probleem van de ruiming van verontreinigde baggerspecie een alge-

Dua

meen probleem dat zich ook op heel wat andere plaatsen voordoet. We zullen dat dan ook globaal bekijken binnen de globale problematiek van de verschillende waterlopen.

Op dit ogenblik worden alvast op de geloosde afvalwaters continu metingen uitgevoerd op debiet, temperatuur en pH. Er bestaat een zelfcontroleprogramma voor de metingen van de lozingen. De VMM meet de geloosde concentraties en zware metalen in de diepteloop en rapporteert die in het jaarverslag Meetnet. U kent dit rapport. Het kan altijd geconsulteerd worden. De afdeling Milieu-inspectie neemt regelmatig stalen van dit afvalwater. Hieruit blijkt dat de resultaten voor de parameters zware metalen momenteel voldoen aan de lozingsvoorwaarden. We moeten wachten op de nieuwe vergunning om na te gaan of dat zo kan blijven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het Zoniënwoud

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Vaerenbergh tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het Zoniënwoud.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, er is op dit ogenblik een discussie aan de gang over het Zoniënwoud.

Het gedeelte van het Zoniënwoud dat op Vlaams grondgebied ligt zou nog niet aan Vlaanderen zijn overgedragen, in tegenstelling tot het gedeelte dat op Brussels en Waals grondgebied ligt. Gisteren werd daar nog allusie op gemaakt naar aanleiding van een andere vraag over het Breughelproject in een andere commissie. Binnen het Breughelproject spelen de gebouwen van Groenendaal, de renbaan en het element van het Zoniënwoud zelf een belangrijke rol.

Mevrouw de minister, hoe staat het met die zaak ? Is het Zoniënwoud reeds overgedragen aan Vlaanderen ? Indien niet, waarom gebeurde dit dan wel

voor Brussel en Wallonië ? Ten slotte : zal dit passen in het Breughelproject ?

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mevrouw de minister, ik sluit mij graag aan bij de vraag van de heer Van Vaerenbergh. Een overheveling van het Zoniënwoud naar het Vlaams Gewest kan inderdaad een meerwaarde bieden op verschillende vlakken.

In het kasteel van Groenendaal hebben momenteel een aantal bridgeclubs hun onderdak, terwijl onze eigen boswachters en -werkers op zoek zijn naar gebouwen. Er bestaan zelfs concrete plannen om tegenover het kasteel een stuk Zoniënwoud te rooien om nieuwe gebouwen te zetten voor de boswachters. Het zou veel relevanter zijn om het kasteel ter beschikking te stellen van deze mensen in plaats van daar bridgeclubs in onder te brengen. Dit is veel makkelijker te realiseren als het gebied onder de bevoegdheid van het Vlaams Gewest valt.

Een ander voorbeeld is de renbaan van Groenendaal die al een paar jaar niet meer gebruikt wordt. Die ligt midden in het Zoniënwoud, en er worden ideeën over de bestemming ervan geopperd. Zo zou men het renbaandomein opnieuw kunnen restaureren als natuurgebied. Daar zou dan een ideale jachtplaats voor roofvogels worden gecreëerd. Men heeft dan immers midden in het bos een domein met laaggroei en struiken.

Dit zijn allemaal zaken die een ecologische meerwaarde zouden krijgen als het Vlaams Gewest er de bevoegdheid zou krijgen. Ik wil dit in de eerste plaats als inwoner van Hoeilaart steunen. Drie vierde van het grondgebied van mijn gemeente bestaat immers uit Zoniënwoud. Wij zien toch een ecologische meerwaarde in een dergelijke overheveling.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is inderdaad juist dat het gedeelte van het Zoniënwoud op Vlaams grondgebied nog niet is overgedragen aan het Vlaams Gewest. De overdracht van het Zoniënwoud op Waals grondgebied aan het Waals Gewest gebeurde bij koninklijk besluit van 21 april 1999. De overdracht van het Brussels grondgebied aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gebeurde bij koninklijk besluit van 20 september 1991.

Dua

Wat ligt aan de oorsprong van de problemen ? Het was eigenlijk de bedoeling om alles in één keer over te dragen naar de verschillende gewesten. Er was echter geen eensgezindheid over het park van Tervuren. Men raakte het niet eens over de bestemming van de gronden van het park dat net op Vlaams grondgebied ligt. Men vond het niet aangewezen de goederen gedeeltelijk over te dragen. Daarom werd beslist om het gedeelte dat betrekking had op het Zoniënwoud uit het ontwerp van het KB te schrappen in afwachting van een definitieve beslissing over het park van Tervuren. We zijn er een beetje de dupe van geworden.

In het koninklijk besluit van 14 februari 1995 tot regeling van de eigendomsoverdracht van de bossen van de staat naar het Vlaams Gewest staat het Zoniënwoud dan ook niet vermeld omwille van de discussie. Dat betekent dat momenteel de Belgische staat nog eigenaar is van het gedeelte van het Zoniënwoud dat op ons grondgebied ligt. Het beheer is uiteraard geen probleem omdat dat al sinds lang wordt uitgevoerd door de afdeling Bos en Groen. Volledigheidshalve moeten we nog vermelden dat voorzien werd in een aparte regeling voor de boshuizen. Zij werden al sinds 1989 overgedragen van de staat naar de gewesten.

Het ministerie van Financiën heeft midden maart van dit jaar zelf contact opgenomen met de diensten Bos en Groen om een einde te stellen aan deze dubbelzinnige situatie. Niets laat immers vermoeden dat er in het dossier van het park van Tervuren snel duidelijkheid zal komen. Er werd overeengekomen het Zoniënwoud over te dragen met uitzondering van het park van Tervuren. Het hoofdbestuur van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen zal een voorstel in die zin overmaken aan de cel van Institutionele Herstructurering van de Kanselarij van de eerste minister die dat uiteindelijk moet publiceren in het Staatsblad. Op die manier zal de volledige eigendomsoverdracht, met uitsluiting van het park van Tervuren, geregeld zijn. Ik zou de gemeenschapssenatoren willen vragen om hierover de federale overheid te ondervragen. De principiële beslissing is genomen, maar nog niet uitgevoerd.

Met het kasteel van Groenendaal zitten we in dezelfde situatie. Aanvankelijk werd het door de Regie der Gebouwen verhuurd aan een VZW van het ABVV dat daar vormingscursussen gaf. De verhuur aan de bridgeclub loopt nog tot 2004. Het is echter de bedoeling dat de huur niet verlengd wordt zodat wij dit ook kunnen overnemen. We

zijn momenteel aan het proberen om dit gratis plaats te laten vinden. Ik word daarbij gesteund door het parlement, wat mij sterkt in mijn positie. Als dit niet lukt zullen wij een onteigeningsbesluit uitlokken zodat het kasteel alsnog kan worden overgedragen. In dat geval zullen we echter wel moeten betalen.

Hetzelfde geldt voor de renbaan. Ik heb hierover trouwens een uitgebreide brief geschreven aan minister Anciaux die bevoegd is voor de Vlaamse Rand. Hij kan zeker mee aan de kar duwen in het kader van het Breughelproject en van de valorisatie van de Vlaamse aanwezigheid daar.

Het zou goed zijn dit zo snel mogelijk te regelen. Beide dossiers werden ondertussen ook doorgestuurd naar de minister-president om een principiële beslissing te nemen.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Ik heb de vraag vooral gesteld omdat ik gelezen had dat Groenendaal eigenlijk in het Breughelproject zat.

De andere gewesten krijgen het domein gratis, waarom zouden wij dan betalen ? Het volledige Zoniënwoud heeft een zodanige ecologische symboolfunctie dat we onze verantwoordelijkheid moeten nemen om het te beheren en te gebruiken voor haar doel, dus in het kader van het Breughelproject.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Marc van den Abeelen tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de vereenvoudigingen in de afwikkeling van de MER-procedure

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer van den Abeelen tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de vereenvoudigingen in de afwikkeling van de MER-procedure.

De heer Marc van den Abeelen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, nadat een milieuvergunningaanvraag werd ingediend bij de overheid bedraagt de wettelijke afwikkelingstermijn theoretisch vier en een halve maand. Dit kan één maal verlengd worden met twee maanden.

van den Abeelen

In de praktijk duurt dit echter veel langer omdat er dikwijls een MER wordt gevraagd. Er is geen enkele decretale bepaling die een termijn vastlegt waarbinnen een MER moet worden afgeleverd. Normaal duurt dit tien maand, maar voor een aantal bedrijven in Antwerpen loopt dat op tot 17 maanden. Dat is natuurlijk onaanvaardbaar als een bedrijf in een internationale context investeringen wil aantrekken. Hierdoor gebeuren investeringen vaak in andere landen omdat men te lang talmt.

Daarenboven zijn de criteria die voor het MER gebruikt worden vaak niet relevant. Er bestaat bijvoorbeeld een criterium voor productiehoeveelheden dat compleet niet onderbouwd is. Een productiehoeveelheid is niet lineair in de uitstoot. Het is niet omdat men meer productie heeft dat de uitstoot op dezelfde manier zou vergroten. De wetmatigheden spelen hier anders.

Bovendien moet er een openbare kennisgeving gebeuren in het MER. Dit is echter overbodig omdat men in het kader van de vergunningsaanvraag net hetzelfde moet doen. Het gevolg van deze kennisgeving is dat de concurrenten eigenlijk een jaar op voorhand weten wat het andere bedrijf gaat doen. We werken echter nog steeds in een concurrentiële sfeer in het bedrijfsleven. Dit kan uiteraard heel wat schade toebrengen. Verder spreken verschillende instanties zich uit over het MER en over de vergunning. Dat betekent niet alleen dubbel werk, maar dat zorgt ook voor tegenstrijdigheden naargelang van de persoon die daar een oordeel over velt.

Mevrouw de minister, daarom heb ik de volgende vragen voor u. Bent u van plan een herziening uit te voeren van de regelgeving inzake de milieueffectrapportering, zowel qua termijn als qua relevantie? Zou men een betere coördinatie kunnen uitwerken tussen de verschillende instanties die zich moeten uitspreken enerzijds over de vergunning en anderzijds over het MER? Kunt u oplossingen aanreiken voor de onduidelijke criteria inzake het opstellen van een MER, en dan vooral inzake die tweede openbare kennisgeving, die eigenlijk totaal nutteloos is?

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mevrouw de minister, ik wil me aansluiten bij de eerste vraag van de heer van den Abeelen. Vooral vanuit ecologisch standpunt zijn er inderdaad een aantal argumenten om een herziening uit te voeren. Moeten we daarbij

ook niet meer werken in de richting van strategische MER's, waarbij men een hele streek of een hele sector bekijkt? Daardoor wordt dit losgekoppeld van specifieke bedrijven. Op die manier wordt de overlast ook meer in zijn totaliteit bekeken.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is inderdaad de bedoeling om een nieuwe procedure op te stellen inzake milieueffectrapportering en veiligheidsrapportering. We zijn daar volop mee bezig. We zullen ook zeker rekening houden met de adviezen die al werden verstrekt door de SERV en de MINA-raad. Op basis van de huidige MER-regeling hebben de diensten ook al een knelpunteninventaris opgesteld. Bij het uitwerken van het nieuwe MER-decreet zullen we zeker rekening houden met dit alles.

Aan de basis van dit nieuwe en ook van het bestaande MER-decreet ligt een Europese richtlijn. Daarbij werden gelijke regels ingevoerd voor de diverse lidstaten. Deze richtlijn heeft als bedoeling de concurrentiepositie van de lidstaten op het vlak van het aantrekken van buitenlandse investeerders te harmoniseren. In die zin wil ik de opmerking relativeren dat de MER-regelgeving een concurrentieel nadeel zou inhouden voor onze bedrijven. Men heeft daar trouwens vergelijkende studies over verricht. Daaruit blijkt dat de Vlaamse milieuregelgeving zeker geen remmende factor vormt. Ondertussen is er een richtlijn van 1997, die de oorspronkelijke Europese richtlijn heeft gewijzigd. Wij gaan nu een nieuw MER-decreet opstellen om de door Europa gevraagde aanpassingen uit te voeren.

U had ook een vraag over de procedurestappen in de MER-besluitvorming en over het opstellen van een richtlijn met betrekking tot de inhoud van het MER. Daarentoe worden bindende termijnen opgenomen in het decreet. Het is evenwel onmogelijk – en ook niet wenselijk – om in de regelgeving termijnen voor te schrijven waarbinnen het eigenlijke MER moet worden opgemaakt. Als overheid hebben we daar eigenlijk niets mee te maken. De initiatiefnemer geeft een opdracht en moet dan maar onderhandelen met bijvoorbeeld het studie-bureau om ervoor te zorgen dat dit binnen een redelijke termijn wordt afgewerkt. In Nederland is er een onderzoek geweest over onder meer die termijnen. Daaruit blijkt dat een mank projectmanagement dikwijls de reden is voor vertraging bij het opstellen van een MER. Het is dus niet zozeer de overheid die daar remmend in werkt.

Dua

Dit alles hangt natuurlijk ook af van de aard van het project en de diepgang van het onderzoek dat men moet of wil uitvoeren. Het ene MER is immers ook het andere niet. Als het werkelijk een zeer groot project is, zal het uiteraard enige tijd vergen om een wetenschappelijk gefundeerd MER op te maken. Voor zover we weten, is er in geen enkel land een bepaalde termijn verbonden aan het opstellen van een MER. Het is dus zeker niet mijn bedoeling dit hier in de wetgeving op te dringen.

Om een aantal hardnekkige overtuigingen inzake de milieuwetgeving toch enigszins te relativiseren, wil ik ook nog het volgende zeggen. Recent is een studie verricht door het ACV. Daaruit blijkt dat inzake de termijnen voor besluitvorming rond industriële projecten Vlaanderen gunstig afsteekt tegen de buurlanden. Het blijft natuurlijk wel nog altijd een lange procedure, en we moeten dan ook al het mogelijke doen om dit in te korten. We zien dat trouwens ook zo in het buitenland. Maar we leven nu eenmaal in een complexe samenleving. Hoe dan ook, in onze regio gaat het dus zeker nog niet zo slecht.

De organisatie van het MER-proces verloopt momenteel reeds gecoördineerd om de besluitvorming te helpen stroomlijnen. In functie van de aard van het project en de te volgen vergunningsprocedure zijn daar naast de cel MER ook nog heel wat andere instanties bij betrokken. Dat kan misschien nogal ingewikkeld lijken, maar eigenlijk is het de bedoeling om al die instanties vanaf het begin bij de opmaak van een MER te betrekken. Op die manier kan men uiteindelijk de procedure toch nog veel sneller afhandelen. Ik pleit ervoor om alle diensten daar blijvend bij te betrekken.

Er is echter wel een essentieel verschil tussen de MER-procedure en de milieuvergunning. De MER moet ervoor zorgen dat er op systematische en wetenschappelijk verantwoorde wijze informatie wordt verkregen over de mogelijke gevolgen voor het leefmilieu. De MER moet dan ook mogelijke alternatieven voorstellen. De belangrijkste taak van de overheid, zijnde dus de MER-cel bij de administratie, bestaat erin na te gaan of de opgesomde informatie-activiteiten op de voorgeschreven wijze gebeuren en of de informatie wetenschappelijk onderbouwd is. Dat is dus eigenlijk een taak van wetenschappelijke en methodologische aard.

Bij de milieuvergunningsprocedure gaat het over iets totaal anders. In dat geval moet de overheid,

onder andere op basis van de informatie uit een MER, nagaan of er een afweging moet worden gemaakt en nagaan onder welke voorwaarden een vergunning voor een bepaalde activiteit kan worden toegekend in het kader van het milieubelang. Dat is dus echt een politieke beslissingstaak.

Hoewel een goede coördinatie en samenwerking tussen de verschillende instanties belangrijk is voor het optimaal gebruik van een MER en voor een goed onderbouwde besluitvorming, mag de rol van de overheid bij de MER enerzijds en bij de milieuvergunningsprocedure anderzijds zeker niet met elkaar worden verward of vermengd. De taken van de MER-cel aan de ene kant en de vergunningverlenende overheid aan de andere kant hebben een verschillend einddoel. We moeten dit respecteren en zo houden, want anders wordt de wetenschappelijke onderbouwing van de MER volledig op de helling gezet. Daarom zijn er grenzen aan de coördinatie.

Ik kom nu bij uw vierde vraag. Voor infrastructuurprojecten en bedrijven zijn voor het vaststellen van de MER-plicht aan de diverse rubrieken drempelwaarden gekoppeld. Voor bedrijven zijn dit veelal productiecapaciteiten. Het is correct dat de huidige MER-regelgeving niet de mogelijkheid biedt om een vrijstelling te verlenen voor het opstellen van een MER. In de toekomstige regelgeving, waarmee we nu bezig zijn, zal die mogelijkheid voor een deel van de activiteiten wel worden ingebouwd. Dat zal dus zeker een belangrijke verbetering zijn.

Naast productiecapaciteit zal er ook rekening worden gehouden met andere selectiecriteria zoals de ligging, de emissies, de milieueffecten, enzovoort. Daarnaast heeft de wijzigingsrichtlijn een aantal activiteiten vastgelegd waarvoor geen vrijstelling mogelijk is. Gezien het belang dat de Europese Unie aan deze fase van de MER hecht, werd aanvullend onderzoek uitgevoerd. De resultaten hiervan zullen worden opgenomen bij de uitwerking van de regelgeving.

Overeenkomstig de huidige regelgeving wordt de kennisgeving die de start vormt van de MER-procedure niet openbaar gemaakt. Wat de toekomstige regelgeving betreft, ga ik niet echt akkoord met de stelling dat een openbaarmaking van de kennisgeving bij de MER hetzelfde doel heeft als de openbaarmaking bij de milieuvergunningsprocedure, en bijgevolg overbodig zou zijn. Bij de milieuvergunningsprocedure is er een openbaarmaking om na te gaan of het opportuun is. Het voorwerp van een milieuvergunningsaanvraag wordt daar ter discussie gesteld. Bij het MER gaat het om het verzame-

Dua

len van meningen over de inhoud van het MER. Die twee zaken moeten we toch wel apart houden.

Dit neemt niet weg dat er sowieso een maatschappelijk draagvlak nodig is voor een economische activiteit. Daarbij zal men steeds moeten streven naar een evenwicht tussen de publieke inbreng en de vertrouwelijkheid van bedrijfsinformatie. Dit laatste wordt inderdaad soms via een MER naar buiten gebracht. Daar moeten we dus nog enigszins zoeken naar de juiste grens. Ik hoop in ieder geval dat we voor het einde van deze zittingsperiode een eerste discussietekst hebben over het nieuwe decreet op het MER. Dan kunnen we een diepgaandere discussie voeren over de juiste impact en de juiste implicaties van het decreet.

De voorzitter : De heer van den Abeelen heeft het woord.

De heer Marc van den Abeelen : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik hoop enkel dat die tekst er iets sneller zal zijn dan bij het einde van de zittingsperiode.

Minister Vera Dua : Ik heb me inderdaad verkeerd uitgedrukt. Het is uiteraard de bedoeling om voor het einde van dit zittingsjaar klaar te zijn met die discussietekst.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.16 uur.*
